

Sygnatura akt I C 2100/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZAOCZNY

K., dnia 06-11-2018 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Marek

po rozpoznaniu w dniu 06-11-2018 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp.z.o.o. S.K.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. P.

o zapłatę 1 000,00 zł

oddala powództwo.

SSR Katarzyna Porada - Łaska

Sygn. akt I C 2100/18

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z o.o. S.K.A. z siedzibą w W. wniósł w dniu 18 kwietnia 2018r. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanej M. L. kwoty 1.000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP roszczenie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, od dnia 29 maja 2015r. do dnia zapłaty. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podano, że (...) spółka z o.o. oraz pozwana zawarli drogą elektroniczną umowę pożyczki nr (...) na okres o dni w wysokości 1.000 zł. Spółka przełała wskazaną kwotę na rachunek pozwanego w dniu 28 kwietnia 2015 r. Pozwana była zobowiązana do zwrotu pożyczki do dnia 28 maja 2015r. Następnie przedmiotowa wierzytelność została przez spółkę zbyta na rzecz powoda.

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2018r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przekazał sprawę na podstawie art. 505[33] § 1 k.p.c. według właściwości ogólnej pozwanej do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kaliszu.

Pozwana M. L. nie stawiała się na rozprawę w dniu 26 kwietnia 2018 roku i nie usprawiedliwiła swojej nieobecności; wezwanie na rozprawę zostało prawidłowo doręczone (przez awizo).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny.

Powód jest w posiadaniu formularza umowy pożyczek okresowych filarum.pl nr (...), załącznika nr 1 do tej umowy: oświadczenie o odstąpieniu, załącznika nr 2: przykładowa kalkulacja kwot pożyczek, prowizji i (...).

(dowód: formularz umowy pożyczki nr (...)) z załącznikami k. 17 – 23)

W dniu 28 kwietnia 2015r. pozwana M. L. za pośrednictwem operacji bankowej dokonała przelewu kwoty 1 grosz na rachunek bankowy (...) spółka z o.o. z siedzibą w W.. W tytule operacji bankowej wskazała, że przeczytała i zgadza się z warunkami umowy pożyczek okresowych filarum.pl

(dowód: wyciąg z rachunku bankowego k. 24 – 26)

Powód jest także w posiadaniu wyciągu z rachunku bankowego, w którym widnieje operacja z 28 kwietnia 2015 r. przelewu kwoty 1.000,00 zł tytułem umowy pożyczki (...).

(dowód: wyciąg z rachunku bankowego k. 24 – 26)

W dniu 18 kwietnia 2018r. wierzyciel pierwotny złożył oświadczenie, że wierzytelność z tytułu pożyczki nr (...) udzielonej w dniu 28 kwietnia 2015r. została przeniesiona na rzecz powoda. Oświadczenie zostało złożone przez prezesa zarządu spółki w osobie I. Z., umocowanego do reprezentowania spółki.

(dowód: oświadczenie o przeniesieniu wierzytelności k. 27; odpis z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...) spółka z o.o. k. 28)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów.

Sąd zważył, co następuje.

Strona pozwana M. L. nie stawiała się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę oraz nie wypowiedziała się co do twierdzeń powoda. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.). W przypadkach, w których nie wchodzi w rachubę przyjęcie prawdziwości twierdzeń powoda co do okoliczności faktycznych, konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego co do tych twierdzeń i ich dowodowa weryfikacja.

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga to, czy powód wykazał istnienie legitymacji czynnej, gdyż Sąd z urzędu zobowiązany jest badać legitymację procesową strony.

Podstawę roszczenia strony powodowej w przedmiotowej sprawie stanowił poza art. 720 § 1 k.c., także art. 509 § 1 k.c.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

W ocenie Sądu powód nie zdołał w przedmiotowym postępowaniu udowodnić swojej legitymacji czynnej. Powód nie jest pierwotnym wierzycielem pozwanego, a swoją legitymację czynną wywodzi z twierdzenia o przeniesieniu tejże wierzytelności na swoją rzecz przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

Okoliczności tej nie można jednakże w żadnym razie uznać za udowodnioną w oparciu o oświadczenie prezesa zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 15 marca 2018 r.

Umowa przelewu wierzytelności może być co prawda zawarta w dowolnej formie, jeżeli jednak – jak w rozpoznawanej sprawie - wierzytelność będąca przedmiotem przelewu jest stwierdzona pismem, przelew jej również powinien być pismem stwierdzony (art. 511 k.c.).

Ustawodawca w powołanej normie prawnej mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta.

"Stwierdzenie pismem" nie odnosi się do formy czynności prawnej a jedynie do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta. To pismo jest więc w istocie stwierdzeniem dojścia do czynności prawnej.

Czy do zawarcia umowy cesji dochodzi w formie pisemnej czy ustnej, to ta czynność prawna ma przecież miejsce w określonym dniu. Wobec tego brak wskazania daty umowy w piśmie, które ma „stwierdzić” przelew wierzytelności, musi dyskwalifikować wartość dowodową takiego oświadczenia.

Przelewy wierzytelności w obecnym czasie są bardzo powszechne i na rynku jest wiele podmiotów zajmujących się masowym skupowaniem wierzytelności. Część wierzytelności wobec konsumentów, którym ustawodawca daje przecież szczególną ochronę, jest przedmiotem czasem nawet wielokrotnych umów cesji i to w bliskich odstępach czasowych. Te wszystkie okoliczności sprawiają, że wykazanie faktu, w tym daty cesji wierzytelności przysługującej przedsiębiorcy wobec konsumenta, nie może budzić żadnych wątpliwości.

Dokument dołączony do pozwu – oświadczenie z 18.04.2018 r. stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art.245 k.p.c.), nie jest jednak „stwierdzeniem” przelewu wierzytelności.

Oświadczenie to bowiem nie zawiera żadnych informacji konkretyzujących umowę przelewu wierzytelności, w oparciu o którą powód miał nabyć wierzytelność wobec pozwanej, w szczególności daty owego przejścia.

Powód nie udowodnił także, iż doszło do zawarcia umowy pożyczki pomiędzy (...) Sp. z o.o. a pozwanym, jaka była wysokość pożyczki, termin jej spłaty i warunki udzielenia, w tym czy i jaką uzgodniono prowizję, jaki był poziom (...).

Nie wykazano także, iż roszczenie powoda jest wymagalne.

Do pozwu nie dołączono umowy pożyczki, lecz rodzaj formularza umowy. W formularzu tym podano m.in., że:

- „na podstawie umowy pożyczkodawca będzie udzielał pożyczek w kwocie nie niższej niż 100 zł i nie wyższej niż 3.000 zł na czas nie krótszy niż 7 dni i nie dłuższy niż 30 dni”

- „z tytułu udzielenia pożyczki pożyczkobiorca obowiązany jest uiścić na rzecz pożyczkodawcy prowizję w wysokości i terminie wskazanym w indywidualnie określonych warunkach pożyczki”

Powód nie przedłożył ani nie udowodnił istnienia tych „indywidualnie uzgodnionych warunków” umowy.

Wzmiankowany w stanie faktycznym dowód przelewu kwoty 1.000,00 zł (k. 26) odnosi się do umowy nr (...). Ten numer przypisano jednak nie właściwej umowie pożyczki, ale formularzowi umowy, o którym była mowa powyżej.

Z kolei w przedłożonym przez powoda wyciągu z rachunku bankowego odnośnie uiszczenia opłaty weryfikacyjnej 0,01 (k. 25), wprawdzie istnieje tytuł operacji: „uznanie, przeczytałem i zgadzam się z warunkami pożyczek okresowych filarium.pl”, jednakże nie wiadomo jakie były te warunki pożyczki. Brak jest też wskazania numeru pożyczki, czy właśnie numeru „formularza”, z którego warunki umowy miałyby wynikać. Przecież przedłożony przez powoda formularz ma przypisany nr: (...). Innymi słowy, nie wiadomo także jakie warunki umowy zostały zaakceptowane.

W uzasadnieniu pozwu wskazywano, iż „równoległe z wypłatą przez pożyczkodawcę środków pieniężnych pożyczkobiorca otrzymuje wskazaną przez siebie adres a – mail umowę pożyczki. Nadto: w trakcie rejestracji osoba ubiegająca się o pożyczkę zobowiązana była dokonać przelewu opłaty rejestracyjnej na rachunek bankowy spółki. Dokonanie opłaty rejestracyjnej miało na celu sprawdzenie przez spółkę czy podane w formularzu rejestracyjnym imię, nazwisko oraz adres zamieszkania należą do osoby ubiegającej się o pożyczkę. W celu otrzymania pożyczki osoba zarejestrowana zobowiązana była złożyć wniosek o udzielenie pożyczki na formularzu umieszczonym na stronie internetowej spółki. Pozwana dokonała rejestracji na stronie internetowej spółki i wniosła opłatę rejestracyjną, akceptując warunki umowy pożyczki”.

Powód nie udowodnił żadnych z tych okoliczności, nie przedłożył wydruku korespondencji mailowej, z którego wynikałoby, że pozwany złożył wniosek o udzielenie pożyczki, że umowa została wysłana i że warunki tej konkretnej umowy zostały przez pozwanego zaakceptowane (por. wyroki SO Kalisz w sprawach o analogicznym stanie faktycznym i prawnym m.in. II Ca 88/18, II Ca 55/17, II Ca 17/17, II Ca 699/16).

Fakt, iż – jak twierdzi powód- umowa została zawarta za pomocą środków porozumiewania się na odległość, nie zwalnia powoda do udowodnienia zawarcia umowy i jej warunków oraz jej wykonania – zgodnie z wnioskiem konsumenta.

Można jeszcze dodać, że powód nie wypowiedział się, czy pozwana, choćby w części spłaciła pożyczkę, bądź też, czy przed zawarciem umowy uiściła prowizję na rzecz pożyczkodawcy.

Wobec faktu, iż ramowa umowa pożyczki przewidywała zapłatę prowizji oraz tego, że pożyczka miała wynosić 1.000 zł i takiej właśnie kwoty powód dochodzi w tej sprawie, to można domniemywać, że zapłata prowizji przez pożyczkobiorcę mogła mieć miejsce.

A w związku z tym Sąd - w oparciu zaprezentowany przez powoda materiał dowodowy – nie może zweryfikować wysokości tej prowizji przez pryzmat normy prawnej art. 385(1) k.c., co winien czynić z urzędu w sprawach pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Zgodnie zaś z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności, Sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96).

Powyższa argumentacja znalazła potwierdzenie w orzecznictwie Sadu Okręgowego w Kaliszu w sprawach o analogicznym stanie faktycznym i prawnym (SO Kalisz II Ca 512/17 i II Ca 773/18).

Dodać jeszcze trzeba, że strona powodowa jest przedsiębiorcą. Bezczynność pozwanego nie zwalnia Sądu z obowiązku krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń pozwu. W razie nastęrczających się wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda, Sąd przeprowadza z urzędu postępowanie dowodowe. Uznanie przez Sąd twierdzeń powoda za prawdziwe, nie zwalnia Sądu od obowiązku dokonania prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu, opartego na twierdzeniach, ze stanowiska prawa materialnego (por. SN z 15.09.1967 r., II CRN 175/67, OSN 1968, Nr 8-9, poz. 142, SN z 1999-03-31, I CKU 176/97, publ.: Prokuratura i Prawo rok 1999, Nr 9, poz. 30). Te zasady nabierają szczególnego znaczenia w sprawach takich jak przedmiotowa - pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd oddalił powództwo.

SSR Katarzyna Porada – Łaska